

Dokumentacja programu kształcenia

Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	
Nazwa wydziału	Wydział Nauk o Zdrowiu
Nazwa kierunku studiów	położnictwo
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Polska Rama Kwalifikacji	poziom 6
Profil kształcenia	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Język nauczania	polski
Przyporządkowanie do obszaru lub obszarów kształcenia	obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu
Dziedzina nauki	nauki medyczne i nauki o zdrowiu
Dyscyplina naukowa	nauki o zdrowiu – 60%, nauki medyczne – 40%
Czas trwania studiów/liczba semestrów	sześć
Łączna liczba godzin zajęć	4786
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Wymagania związane z ukończeniem studiów	Egzamin dyplomowy teoretyczny i praktyczny
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat położnictwa
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	Według wzoru określonego w załączniku nr 2 do Programu studiów.
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	142
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów	1
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	15
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	1200 godz. praktyk wakacyjnych
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	46
Liczba godzin praktyk zawodowych	1200
Liczba z zajęcia z wychowania fizycznego	60
Udział liczby punktów ECTS przypisanych do poszczególnych dyscyplin w liczbie wszystkich punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	Dyscyplina wiodąca – nauki o zdrowiu, liczba punktów ECTS 102, co stanowi 56,6% udziału w ogólnej liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Egzaminy ustne i pisemne, OSCE, kolokwia
Plan Studiów	
Plan Studiów	Według wzoru określonego w załączniku nr 3 do Programu studiów
Sylabusy	
Sylabusy (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	Według wzoru określonego w załączniku nr 4 do Programu studiów
Informacje uzupełniające	

Kierunkowe efekty uczenia się

POŁOŻNICTWO, STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:	Odniesienie do charakterystyk efektu uczenia się dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do tego efektu uczenia się
A – Nauki przedkliniczne (anatomia, fizjologia, patologia, embriologia i genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia)		
WIEDZA		
A.W.01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-łożowe), w tym różnice w budowie ciała noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;	
A.W.02	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego;	
A.W.03	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	
A.W.04	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, powłoki wspólnej, układu hormonalnego, układu immunologicznego;	
A.W.05	fizjologię rozrodu i laktacji;	
A.W.06	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	
A.W.07	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	
A.W.08	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej oraz humoralnej i komórkowej;	
A.W.09	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	
A.W.10	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	
A.W.11	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo- -płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo- -zasadowej;	
A.W.12	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	

A.W.13	procesy spermatogenezy, spermioogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;	
A.W.14	stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;	
A.W.15	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	
A.W.16	budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;	
A.W.17	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	
A.W.18	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce, w tym w diagnostyce prenatalnej;	
A.W.19	problematykę genetycznych i immunologicznych przyczyn niepłodności;	
A.W.20	nowoczesne techniki badań genetycznych;	
A.W.21	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	
A.W.22	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	
A.W.23	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	
A.W.24	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	
A.W.25	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	
A.W.26	klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	
A.W.27	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	
A.W.28	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	
A.W.29	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	
A.W.30	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	
A.W.31	podstawowe zasady farmakoterapii;	
A.W.32	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;	
A.W.33	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
A.W.34	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	
A.W.35	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	
UMIEJĘTNOŚCI		
A.U.01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów	

	oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego;	
A.U.02	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	
A.U.03	interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	
A.U.04	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	
A.U.05	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	
A.U.06	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz w diagnostyce prenatalnej;	
A.U.07	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	
A.U.08	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	
A.U.09	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	
A.U.10	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	
A.U.11	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	
A.U.12	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	
A.U.13	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	
A.U.14	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
A.U.15	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	
A.U.16	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	
A.U.17	stosować zasady ochrony radiologicznej.	

B – Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie
(psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, etyka zawodu położnej, współpraca i komunikacja w zespole nieprofesjonalnym, język obcy)

WIEDZA

B.W.01	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka i jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	
B.W.02	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, w tym zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	
B.W.03	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	
B.W.04	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości oraz cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	
B.W.05	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;	

B.W.06	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;	
B.W.07	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senium oraz tranzycji płci;	
B.W.08	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	
B.W.09	specyficzne problemy psychologiczne występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy i klimakterium);	
B.W.10	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, w szczególności w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej;	
B.W.11	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	
B.W.12	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	
B.W.13	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	
B.W.14	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstawaniu;	
B.W.15	pojęcia i zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	
B.W.16	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	
B.W.17	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	
B.W.18	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	
B.W.19	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	
B.W.20	społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądananej oraz problemy małych i samotnych matek;	
B.W.21	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu położnej;	
B.W.22	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	
B.W.23	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	
B.W.24	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	
B.W.25	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	
B.W.26	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	
B.W.27	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	
B.W.28	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej oraz formy prawne wykonywania zawodu położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	

B.W.29	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu położnej, z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	
B.W.30	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa przysługujące kobiecie rodzącej oraz uprawnienia związane z rodzicielstwem;	
B.W.31	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	
B.W.32	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	
B.W.33	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	
B.W.34	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	
B.W.35	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	
B.W.36	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	
B.W.37	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (<i>International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10</i>), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (<i>International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF</i>) oraz procedur medycznych;	
B.W.38	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej położnej;	
B.W.39	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;	
B.W.40	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;	
B.W.41	Kodeks etyki dla położnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (<i>International Confederation of Midwives, ICM</i>) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	
B.W.42	problemy bioetyczne w aspekcie sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (w szczególności klonowanie embrionów ludzkich), eutanazji oraz surogacji, procedur adopcyjnych i ustalania ojcostwa, a także tranzycji płci;	
B.W.43	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji położniczych zgodnych z etyką zawodową;	
B.W.44	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	
B.W.45	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	
B.W.46	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	
B.W.47	proces podejmowania decyzji w zespole;	
B.W.48	metody samooceny pracy zespołu;	
B.W.49	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	
B.W.50	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	
B.W.51	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentce lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem;	

B.W.52	zasady komunikowania się z pacjentką odmienną kulturowo oraz pacjentką niedowidzącą i niewidzącą oraz niedosłyszącą i niesłyszącą;	
B.W.53	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	
UMIEJĘTNOŚCI		
B.U.01	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	
B.U.02	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	
B.U.03	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	
B.U.04	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna oraz wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej, a także informować o specjalistycznych formach pomocy;	
B.U.05	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małych dzieci i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;	
B.U.06	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;	
B.U.07	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i porodu oraz w okresie klimakterium, a także w związku z transzycją płci;	
B.U.08	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentką i członkami zespołu interprofesjonalnego;	
B.U.09	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece nad kobietą, w tym nad pacjentką i jej rodziną w sytuacji straty ciąży, ciężkiej choroby lub niepełnosprawności dziecka oraz choroby przewlekłej lub o niepomyślnym rokowaniu;	
B.U.10	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;	
B.U.11	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	
B.U.12	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej położnej takich jak ciężka choroba pacjentki, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	
B.U.13	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	
B.U.14	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	
B.U.15	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczych;	
B.U.16	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług położniczych;	
B.U.17	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej położnej oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	

B.U.18	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	
B.U.19	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	
B.U.20	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	
B.U.21	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej położnej;	
B.U.22	rozpoznawać potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów wynikające z odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej położnej;	
B.U.23	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	
B.U.24	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	
B.U.25	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	
B.U.26	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	
B.U.27	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	
B.U.28	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	

C – Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej

(podstawy położnictwa, promocja zdrowia, opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej, dietetyka, organizacja pracy położnej, badanie fizykalne w praktyce zawodowej położnej, zakażenia szpitalne, zasoby i system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub telemedycyna i e-zdrowie)

WIEDZA

C.W.01	status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju zawodowego położnej;	
C.W.02	definicję zawodu położnej według Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), funkcje i zadania zawodowe położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;	
C.W.03	udział położnej w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	
C.W.04	istotę opieki położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);	
C.W.05	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa oraz obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarstwa i położniczych w ramach świadczeń	

	zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	
C.W.06	metody, sposoby, zasady, techniki, procedury i algorytmy stosowane w praktyce zawodowej położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu oraz jej dzieckiem, a także nad kobietą zagrożoną chorobą i kobietą z chorobą ginekologiczną, oraz w związku z tranzycją płci;	
C.W.07	czynniki wpływające na przebieg gojenia się ran oraz sposoby gojenia się ran i zasady postępowania z raną czystą, zanieczyszczoną i zakażoną;	
C.W.08	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykonywane w okresie noworodkowym i niemowlęcym oraz zalecane kobietom w okresie ciąży, oraz ich działanie;	
C.W.09	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych;	
C.W.10	procedury wykonywania szczepień ochronnych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki i osoby wykonującej szczepienie;	
C.W.11	zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług położniczych i prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji w postaci elektronicznej, oraz jej zabezpieczenia;	
C.W.12	konceptcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	
C.W.13	zadania położnej w zakresie promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	
C.W.14	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	
C.W.15	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych położnej oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	
C.W.16	kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej, warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz zasady kontraktowania i koordynowania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	
C.W.17	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa, procedury obowiązujące w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;	
C.W.18	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego i chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	
C.W.19	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;	
C.W.20	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią, oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;	
C.W.21	zasady oceny stanu odżywienia, przyczyny i rodzaje niedożywienia oraz zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	
C.W.22	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	
C.W.23	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na położniczych stanowiskach pracy;	

C.W.24	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na położniczych stanowiskach pracy;	
C.W.25	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	
C.W.26	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej położnej;	
C.W.27	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	
C.W.28	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w położnictwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	
C.W.29	uwarunkowania zapewnienia jakości w opiece położniczej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	
C.W.30	zakres badania podmiotowego i badania fizykalnego noworodka (z uwzględnieniem oceny odruchów noworodkowych), niemowlęcia i pacjenta dorosłego w zakresie uprawnień zawodowych położnej;	
C.W.31	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i badania fizykalnego;	
C.W.32	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego, w szczególności noworodka, niemowlęcia oraz kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia, dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	
C.W.33	system opisu objawów i dolegliwości pacjentki według schematów OLD CART (<i>Onset</i> – objawy/dolegliwości, <i>Location</i> – umiejscowienie, <i>Duration</i> – czas trwania, <i>Character</i> – charakter, <i>Agravating/Alleviating factors</i> – czynniki nasilające/lagodzące, <i>Radiation</i> – promieniowanie, <i>Timing</i> – moment wystąpienia), FIFE (<i>Feelings</i> – uczucia, <i>Ideas</i> – idee, <i>Function</i> – funkcja, <i>Expectations</i> – oczekiwania), SAMPLE (<i>Symptoms</i> – objawy, <i>Allergies</i> – alergie, <i>Medications</i> – leki, <i>Past medical history</i> – przebyte choroby/przeszłość medyczna, <i>Last meal</i> – ostatni posiłek, <i>Events prior to injury/illness</i> – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);	
C.W.34	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES (<i>Problem</i> – problem, <i>Etiology</i> – etiologia, <i>Symptom</i> – objaw);	
C.W.35	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez położną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	
C.W.36	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	
C.W.37	zasady przygotowania pacjentki do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	
C.W.38	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, zaburzenia elektrolitowe, niedokrwienie, martwica mięśnia sercowego);	
C.W.39	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	
C.W.40	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem roli specjalisty do spraw epidemiologii;	

C.W.41	zasady profilaktyki, mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	
C.W.42	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	
C.W.43	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej położnej;	
C.W.44	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjentki;	
C.W.45	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń realizowanych przez położną;	
C.W.46	rodzaje systemów telemedycznych, z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	
C.W.47	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	
C.W.48	zakres i zasady udziału położnej w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	
UMIEJĘTNOŚCI		
C.U.01	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;	
C.U.02	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety z chorobą ginekologiczną, kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie porodu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy pielęgniarskiej lub położniczej;	
C.U.03	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	
C.U.04	przygotowywać kobietę i jej dziecko oraz stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu;	
C.U.05	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej i talii, wskaźnika masy ciała (<i>Body Mass Index</i> , BMI)), w tym noworodka po porodzie, oraz pulsoksymetrię, gazometrię, w tym z krwi pępowinowej oraz interpretować ich wyniki;	
C.U.06	wystawiać skierowania na wykonanie badań diagnostycznych określonych w przepisach prawa oraz pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz u mężczyzn w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci;	

C.U.07	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, w tym na podłoże płynne i metodą tradycyjną, pobierać materiał w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci oraz zabezpieczyć pobrany materiał – zgodnie z obowiązującymi procedurami;	
C.U.08	pobierać materiał biologiczny (wymaz z warg sromowych, przedsionka pochwy, tylnego sklepienia pochwy, okolicy odbytu oraz z jamy ustnej) od kobiety będącej ofiarą przemocy seksualnej oraz zabezpieczyć pobrany materiał zgodnie z obowiązującymi procedurami;	
C.U.09	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	
C.U.10	wykonać badania przesiewowe noworodka;	
C.U.11	wykonać badanie piersi, ocenić gruczoł piersiowy i prowadzić edukację w zakresie samobadania;	
C.U.12	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki sprawowanej przez położną;	
C.U.13	obliczyć dawkę leku, podawać pacjentce leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	
C.U.14	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	
C.U.15	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, usuwać cewnik oraz monitorować diurezę i prowokować mikcję, a także prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów w organizmie pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
C.U.16	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	
C.U.17	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe u kobiety, noworodka i niemowlęcia;	
C.U.18	zakładać zgłębnik do żołądka kobiety, noworodka i niemowlęcia, monitorować jego położenie i drożność oraz go usuwać;	
C.U.19	wykorzystywać dostępne metody i techniki karmienia pacjentki, noworodka i niemowlęcia;	
C.U.20	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	
C.U.21	dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;	
C.U.22	usunąć dren z rany pooperacyjnej u pacjentki po operacji w obrębie jamy brzusznej, miednicy lub krocza;	
C.U.23	ocenić proces gojenia się rany i zaopatrzyć ranę w ramach pomocy doraźnej;	
C.U.24	ocenić ryzyko zakażenia rany oraz rozpoznać powikłania rany;	
C.U.25	usunąć szwy z rany krocza, po cięciu cesarskim, cewniku i operacji ginekologicznej;	
C.U.26	przemieszczać i pozycjonować pacjentkę z wykorzystaniem różnych technik i metod, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjentki i położnej;	
C.U.27	prowadzić wykonywanie ćwiczeń czynnych i biernych oraz gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych pacjentki;	

C.U.28	stosować zabiegi przeciwwzapalne;	
C.U.29	wykonywać szczepienia ochronne, w tym przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), wirusowi Human Papilloma Virus (HPV), COVID-19, tężcowi, pneumokokom oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne, w szczególności okresu noworodkowego i kobietom ciężarnym, zgodnie z przepisami prawa;	
C.U.30	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u kobiety, noworodka i niemowlęcia po szczepieniu ochronnym, a także podejmować stosowne działania;	
C.U.31	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, stosować środki ochrony indywidualnej, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia oraz zakładać odzież operacyjną;	
C.U.32	stosować zasady aseptyki i antyseptyki mające zastosowanie w praktyce zawodowej położnej, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować procedurę poekspozycyjną;	
C.U.33	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	
C.U.34	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz z wykorzystaniem narzędzi pomiaru, a także edukować kobietę w zakresie samokontroli stanu zdrowia;	
C.U.35	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia;	
C.U.36	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	
C.U.37	diagnozować sytuację kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia oraz jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	
C.U.38	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej) sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną oraz z asystentem rodziny;	
C.U.39	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;	
C.U.40	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
C.U.41	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	
C.U.42	stosować i zalecać diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;	
C.U.43	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;	
C.U.44	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	

C.U.45	monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	
C.U.46	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej położnej;	
C.U.47	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;	
C.U.48	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;	
C.U.49	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;	
C.U.50	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne noworodka, niemowlęcia i kobiety w każdym okresie jej życia, z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej, oraz analizować i interpretować jego wyniki;	
C.U.51	zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta (kobiety, noworodka, niemowlęcia) według schematu cztery A (<i>Analgesia</i> – znieczulenie, <i>Activity of daily living</i> – aktywność życia, <i>Adverse effects</i> – działania niepożądane, <i>Aberrant behaviors</i> – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej według schematu SOAP (<i>Subjective</i> – dane subiektywne, <i>Objective</i> – dane obiektywne, <i>Assessment</i> – ocena, <i>Plan/Protocol</i> – plan działania);	
C.U.52	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia i dorosłego, w szczególności kobiety w różnych okresach jej życia;	
C.U.53	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjentki (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta (noworodka, niemowlęcia, kobiety);	
C.U.54	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	
C.U.55	stosować skale lub kwestionariusze wykorzystywane do diagnozowania stanu zdrowia oraz oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń u noworodka, niemowlęcia i dorosłego;	
C.U.56	formułować wstępne rozpoznanie stanu zdrowia noworodka, niemowlęcia i dorosłego na podstawie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego oraz dokumentować wynik rozpoznania dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;	
C.U.57	wykonać badanie EKG, EKG prawokomorowe oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi u pacjentki w spoczynku oraz interpretować składowe prawidłowe zapisu czynności bioelektrycznej serca;	

C.U.58	rozpoznać, na podstawie zapisu EKG, zaburzenia zagrażające życiu lub zdrowiu pacjentki;	
C.U.59	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	
C.U.60	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , miejsca operowanego i ran przewlekłych oraz zakażeniu ogólnoustrojowemu;	
C.U.61	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	
C.U.62	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	
C.U.63	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	
C.U.64	posługiwać się językiem migowym oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentką niedosłyszącą lub niesłyszącą;	
C.U.65	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	
C.U.66	wspierać pacjentkę w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	
D – Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (techniki położnicze i prowadzenie porodu, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia, rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w położnictwie)		
WIEDZA		
D.W.01	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, przedwczesnego i patologicznego, zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych oraz standardy prowadzenia porodu przez położną;	
D.W.02	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny, ułożenia odgięciowe), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej kobiety rodzącej i porodów bliźniaczych;	
D.W.03	powikłania przebiegu porodu zależne od nieprawidłowej budowy miednicy kostnej kobiety rodzącej, nieprawidłowego usytuowania płodu w macicy, zaburzeń w przebiegu mechanizmu porodowego, zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, zaburzeń w rozwieraniu części pochwowej szyjki macicy, zaburzeń w funkcjonowaniu, oddzielaniu i wydalaniu łożyska oraz zasady postępowania w tych sytuacjach położniczych;	
D.W.04	zadania położnej podczas porodu ze znieczuleniem farmakologicznym, porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego oraz porodu martwego dziecka;	

D.W.05	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (w tym krwotoki łożnicze, zator wodami płodowymi, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);	
D.W.06	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody preindukcji, indukcji i stymulacji czynności skurczowej;	
D.W.07	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowanych metod łagodzenia bólu porodowego;	
D.W.08	metody monitorowania dobrostanu płodu w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu w okresie okołoporodowym;	
D.W.09	zasady opieki nad noworodkiem bezpośrednio po urodzeniu;	
D.W.10	uwarunkowania stanu zagrożenia życia noworodka oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	
D.W.11	początkowe i zaawansowane zabiegi wykonywane podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
D.W.12	zadania położnej w monitorowaniu przebiegu ciąży i ocenie ryzyka łożniczego;	
D.W.13	metody i techniki komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację łożniczą lub stosowane leczenie;	
D.W.14	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-łożnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porożu;	
D.W.15	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w okresie ciąży fizjologicznej i ciąży o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu, a także wydolności łóżyska, oraz rolę położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;	
D.W.16	zasady monitorowania stanu płodu za pomocą fonokardiografii i elektrokardiografii (bezpośredniej, brzusznej);	
D.W.17	zasady i metody monitorowania stanu płodu w stanach zagrożenia życia kobiety ciężarnej (w tym wstrząs, rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe, rzucawka, ostry brzuch);	
D.W.18	rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy opieki łożniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porożu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porożu i porożu w przypadku współistnienia chorób niełożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz z zaburzeń psychicznych;	
D.W.19	zadania położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży i porożu, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niełożniczych u kobiety;	
D.W.20	definicję porożu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porożu, nad noworodkiem i ich rodziną;	
D.W.21	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią oraz działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;	
D.W.22	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porożu i porożu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru łożniczego;	

D.W.23	uwarunkowania i zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej, w tym perinatalnej opieki hospicyjnej;	
D.W.24	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;	
D.W.25	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną i rodzącą oraz z noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;	
D.W.26	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;	
D.W.27	elementy diagnostyki prenatalnej (podstawy i wskazania do wykonania diagnostyki prenatalnej, badania prenatalne nieinwazyjne i inwazyjne);	
D.W.28	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;	
D.W.29	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;	
D.W.30	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;	
D.W.31	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia, naturalne metody regulacji poczęć oraz rodzaje antykoncepcji;	
D.W.32	granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;	
D.W.33	cele i zasady opieki prekonceptyjnej oraz rolę położnej w tej opiece;	
D.W.34	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;	
D.W.35	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodowego i nietrzymania moczu;	
D.W.36	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodowego i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;	
D.W.37	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;	
D.W.38	rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach;	
D.W.39	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie klimakterium;	
D.W.40	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;	
D.W.41	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;	
D.W.42	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodowego pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (<i>International Federation of Gynecology and Obstetrics, IFGO</i>) oraz stopnie zaawansowania nowotworu według klasyfikacji	

	stopnia zaawansowania nowotworu TNM (<i>Tumour</i> – guz (pierwotny), <i>Node</i> – węzeł (chłonny), <i>Metastases</i> – przerzuty (odległe));	
D.W.43	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodnego i piersi;	
D.W.44	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;	
D.W.45	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie noworodka i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości i stanu klinicznego;	
D.W.46	rodzaje odporności, czynniki modyfikujące odporność oraz odrębności układu odpornościowego noworodka;	
D.W.47	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadą i urazem okołoporodowym, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV, w zależności od stopnia jego dojrzałości;	
D.W.48	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;	
D.W.49	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;	
D.W.50	działania profilaktyczne podejmowane wobec dziecka w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;	
D.W.51	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach wieku rozwojowego, w szczególności chorobach niemowląt;	
D.W.52	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;	
D.W.53	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka, w szczególności niemowlęcia;	
D.W.54	zasady opieki pielęgniarzkiej nad dzieckiem, w szczególności niemowlęciem, w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	
D.W.55	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz postępowanie z raną oparzeniową u niemowlęcia i sposoby jej pielęgnowania;	
D.W.56	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu człowieka;	
D.W.57	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej w zakresie samodzielnego wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych oraz zasady wykonywania badania EKG i interpretowania jego wyniku;	
D.W.58	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjentki w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W.59	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;	
D.W.60	zasady przygotowania pacjentki do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, specyfikę pracy w bloku operacyjnym, a także zasady opieki	

	nad pacjentką po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	
D.W.61	zasady opieki nad pacjentką z przetoką jelitową i przetoką moczową wyłonionymi czasowo i na stałe oraz pacjentką objętą terapią żywieniową;	
D.W.62	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;	
D.W.63	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym w depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senium;	
D.W.64	zasady postępowania wspierającego, edukacyjnego i psychoterapeutycznego w przypadku poronienia, urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego;	
D.W.65	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;	
D.W.66	stany zagrożenia zdrowia i ich objawy kliniczne oraz aparaturę wykorzystywaną w diagnostyce;	
D.W.67	wytyczne i zasady postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie według Polskiej Rady Resuscytacji (<i>Polish Resuscitation Council, PRC</i>) i Europejskiej Rady Resuscytacji (<i>European Resuscitation Council, ERC</i>);	
D.W.68	zasady przyrządowego i bezprzyrządowego monitorowania stanu zdrowia kobiety i noworodka w intensywnej terapii;	
D.W.69	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Advanced Life Support, ALS</i>), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	
D.W.70	farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego (analgezja wziewna, regionalna i miejscowa, dożylna lub domięśniowe stosowanie opioidów), przygotowanie do analgezji, zasady postępowania w przypadku analgezji i monitorowania jej przebiegu oraz opieki nad kobietą rodzącą, w okresie połogu i nad noworodkiem;	
D.W.71	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;	
D.W.72	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;	
D.W.73	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych, ginekologiczno- onkologicznych i chirurgicznych w obrębie piersi, w tym po mastektomii;	
D.W.74	zasady rehabilitacji wspierającej rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;	
D.W.75	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	
D.W.76	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	

D.W.77	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support</i> , BLS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	
D.W.78	działania zapobiegające następstwom nagłych stanów zagrożenia zdrowia, w szczególności poresuscytacyjnym;	
D.W.79	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty położnictwa;	
D.W.80	znaczenie badań naukowych dla praktyki zawodowej położnej i rozwoju zawodu położnej;	
D.W.81	położnicze organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	
D.W.82	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w położnictwie;	
D.W.83	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.	
UMIEJĘTNOŚCI		
D.U.01	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie porodu, płodu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;	
D.U.02	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;	
D.U.03	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;	
D.U.04	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;	
D.U.05	ustalać indywidualny plan porodu, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;	
D.U.06	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu drogami i siłami natury;	
D.U.07	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu, interpretować wyniki tej oceny oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania;	
D.U.08	monitorować dobrostan płodu podczas ciąży i porodu z wykorzystaniem badania kardiotokograficznego (KTG) oraz dokonać interpretacji zapisów KTG kobiety ciężarnej i rodzącej;	
D.U.09	ocenić zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	
D.U.10	przygotować pacjentkę do testu niestresowego (<i>Non stress test</i> , NST) oraz do testów stresowych;	
D.U.11	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;	

D.U.12	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I i II stopnia;	
D.U.13	prowadzić i przyjmować poród fizjologiczny oraz miednicowy;	
D.U.14	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zakażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;	
D.U.15	rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;	
D.U.16	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobywanie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);	
D.U.17	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny i algorytmów;	
D.U.18	rozpoznawać stan zagrożenia życia oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
D.U.19	monitorować w sposób bezprzrządowy i przrządowy czynności życiowe noworodka;	
D.U.20	dobierać właściwe środki i metody w świadczeniu opieki w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
D.U.21	wykonać początkowe zabiegi resuscytacyjne u noworodka (zabezpieczenie przed utratą ciepła, udrożnienie dróg oddechowych, stymulacja dotykiem);	
D.U.22	wykonać zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u noworodka, z wyłączeniem intubacji dotchawiczej;	
D.U.23	zapobiegać powikłaniom wynikającym z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;	
D.U.24	stosować metody komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą, w tym w sytuacjach szczególnych w opiece okołoporodowej, lub ze względu na stosowane leczenie;	
D.U.25	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia i sytuacji położniczej pacjentki;	
D.U.26	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistyczną;	
D.U.27	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;	
D.U.28	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;	
D.U.29	wdrażać standardy opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;	
D.U.30	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;	

D.U.31	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami ciężarnymi i w okresie połogu;	
D.U.32	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;	
D.U.33	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;	
D.U.34	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą w okresie okołoporodowym powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;	
D.U.35	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji szczególnej obejmującej poronienie, urodzenie dziecka martwego, niezdolnego do życia, z wadą i urazem okołoporodowym lub z ciężką chorobą;	
D.U.36	dokonać oceny dobrostanu płodu za pomocą dostępnych metod klinicznych oraz wskazać różnice i podobieństwa w ocenie dobrostanu płodu za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich;	
D.U.37	dokonać wyboru metod rejestracji dobrostanu płodu, uwzględniając czas trwania ciąży, objawy kliniczne oraz stan kobiety ciężarnej i płodu;	
D.U.38	zaproponować metody weryfikacji zapisu KTG w ciąży o przebiegu patologicznym oraz analizować cechy charakteryzujące zapisy KTG w wybranych chorobach wnikających przebieg ciąży;	
D.U.39	ocenić zagrożenia płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;	
D.U.40	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;	
D.U.41	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie zachowań prekoncepcyjnych;	
D.U.42	prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych;	
D.U.43	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad osobą w związku z tranzycją płci i w sytuacji zaburzeń płodności;	
D.U.44	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekoncepcyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;	
D.U.45	planować i sprawować opiekę nad pacjentką doświadczającą niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;	
D.U.46	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;	
D.U.47	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych, w tym ocenić wynik badania cytologicznego według klasyfikacji Papanicolaou i w systemie Bethesda;	
D.U.48	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodowego oraz uczestniczyć w profilaktyce i leczeniu zaburzeń uroginekologicznych;	
D.U.49	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;	
D.U.50	przygotowywać pacjentkę do ginekologicznych zabiegów operacyjnych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych	

	technik, planować i realizować opiekę po takich zabiegach oraz podczas radio- i chemioterapii, przygotowywać pacjentkę do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z jej rodziną, a także asystować przy zabiegach ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia;	
D.U.51	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego, w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;	
D.U.52	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;	
D.U.53	zapobiegać powikłaniom wynikającym z udzielania świadczeń specjalistycznych w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka oraz monitorować stan noworodka po resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	
D.U.54	przygotować noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow;	
D.U.55	rozpoznawać i klasyfikować NOP i charakteryzować miejscowe oraz uogólnione reakcje organizmu występujące u noworodka po szczepieniu ochronnym, a także udzielać wyczerpujących informacji na temat postępowania w przypadku ich wystąpienia;	
D.U.56	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;	
D.U.57	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka, w szczególności niemowląt i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;	
D.U.58	udzielać pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz pielęgnować ranę oparzeniową u niemowlęcia;	
D.U.59	rozpoznawać problemy zdrowotne pacjentek i planować opiekę nad pacjentką w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;	
D.U.60	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowania na ich wykonanie, zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;	
D.U.61	wykonywać badanie EKG i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu pacjentki oraz monitorować zapis czynności bioelektrycznej serca na kardiomonitorze pod kątem stanów zagrożenia jej zdrowia i życia;	
D.U.62	planować opiekę nad pacjentką w przebiegu chorób chirurgicznych oraz rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i im zapobiegać;	
D.U.63	przewodzić opiekę pooperacyjną w położnictwie i ginekologii;	
D.U.64	rozpoznawać problemy pacjentek z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi w okresie dojrzewania, okołoporodowym i klimakterium, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne, w tym psychoedukację;	
D.U.65	przewodzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U.66	rozpoznać stan zagrożenia życia;	
D.U.67	przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową dorosłego (w szczególności kobiety ciężarnej i rodzącej), noworodka i niemowlęcia, zgodnie z algorytmem zaawansowanych	

	zabiegów resuscytacyjnych (ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;	
D.U.68	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;	
D.U.69	oceniać poziom bólu, w tym bólu porodowego, reakcję pacjentki na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	
D.U.70	przewodzą rehabilitację przyłożkową po operacjach ginekologicznych, porodzie drogami natury i cięciu cesarskim;	
D.U.71	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną i rodzącą oraz z chorobą ginekologiczną;	
D.U.72	przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;	
D.U.73	przewodzą rehabilitację wspierającą rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;	
D.U.74	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia (w tym doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia, tamować krwawienia i krwotoki) oraz przygotowywać pacjentkę do transportu w takich przypadkach;	
D.U.75	ocenić stan zagrożenia zdrowotnego, w szczególności wymagający podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) na podstawie monitorowania bezprzyrządowego;	
D.U.76	zapobiegać powikłaniom wynikającym z podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS);	
D.U.77	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator</i> , AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	
D.U.78	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej położnej;	
D.U.79	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K.01	kierowania się dobrem pacjentki, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem w ramach uprawnień zawodowych położnej;	
K.02	przestrzegania praw pacjentki i zasad humanizmu;	
K.03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu położnej zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentką;	
K.04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjentki;	
K.07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych	

	oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w ramach uprawnień zawodowych położnej.	
--	---	--

Objaśnienia oznaczeń:

litera A -I – efekty kierunkowe /dotyczy kierunków standaryzowanych/, w przypadku kierunków nieregulowanych, można zastąpić dowolną literą charakteryzującą dany kierunek np.: ZP- zdrowie publiczne, TD-techniki dentystyczne, D-dietetyka, L-logopedia, E- elektroradiologia itd.

cyfra 1 lub 2 – oznaczenie poziomu studiów pierwszego i drugiego stopnia; w przypadku jednolitych studiów magisterskich–cyfry nie wpisuje się;

jedna z liter: W, U lub K, oznaczająca kategorie efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne);

numer efektu kierunkowego w obrębie danej kategorii, zapisany za pomocą dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0);